

I. DISPOSICIONS GENERALS

1. PRESIDÈNCIA I CONSELLERIES DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Conselleria de Territori i Habitatge

DECRET 179/2004, de 24 de setembre, del Consell de la Generalitat, de regulació del senderisme i els esports de muntanya de forma compatible amb la conservació del medi natural. [2004/F9856]

El gaudi recreatiu practicat a terrenys forestals de la Comunitat Valenciana està regulat a través de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, de la Generalitat, Forestal de la Comunitat Valenciana, la qual introdueix com un dels seus objectius el fet d'afavorir, amb les cauteles necessàries, l'ús excursionista, recreatiu, esportiu i pedagògic de les forests i terrenys forestals i promoure la conscienciació social sobre els valors culturals, ecològics, ambientals i econòmics que comporta el patrimoni forestal valencià. Concretament, en l'article 38 estableix les condicions a les quals ha de subjectar-se aquesta activitat.

De conformitat amb el que disposa el Decret 119/2003, d'11 de juliol, del Consell de la Generalitat, pel qual es va aprovar el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria de Territori i Habitatge, la competència per a la regulació de l'activitat recreativa i educativa a les forests i espais forestals correspon a la Conselleria de Territori i Habitatge i estableix el principi d'harmonització d'aquesta activitat amb la conservació i la protecció del medi natural.

L'evolució en el nombre de persones que utilitzen els espais forestals de la Comunitat Valenciana, que augmenta de forma constant, i el desenvolupament de noves formes de gaudi dels espais forestals, especialment les esportives, aconsellen una revisió d'aquesta regulació que supere les carencies existents.

Una altra insuficiència de la regulació actual en matèria d'ús públic en les forests i espais forestals és la que fa referència a l'ordenació i la regulació de les activitats esportives que no requereixen la utilització de vehicles en la natura, en l'actualitat en expansió. Entre aquestes es troba el muntanyisme, el senderisme, l'escalada clàssica i esportiva, l'espeleologia, el barranquisme, els esports aeris, l'orientació i altres.

Si bé l'acostament de la societat, i especialment de grups de jòvens, a la pràctica d'aquests esports a la natura, indubtablement és positiu, per tractar-se d'activitats saludables en les quals es fomenta la convivència entre les persones, el coneixement i el respecte pel patrimoni natural, no és menys cert que en determinats casos aquest pot necessitar una certa regulació quan es produïsquen importants concentracions d'usuaris en enclavaments que contenen singularitats naturals, on un excés de pressió humana pot produir una degradació dels seus valors.

Especialment aquest decret respon a la demanda formulada per les entitats federatives muntanyenques sobre l'ordenació i el foment dels senders i esports de muntanya. Amb aquest objecte s'ofereix el suport de les institucions al Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana, a la constitució de la Xarxa de Senders de la Comunitat Valenciana, i s'articula una efectiva participació i suport econòmic per part de la Conselleria de Territori i Habitatge a aquesta activitat i es preveu la possibilitat de desenvolupar mecanismes de concertació i integració de les distintes iniciatives públiques i privades en el foment del senderisme i muntanyisme a la Comunitat Valenciana.

La Generalitat, al seu torn, ha desenvolupat ferramentes integradores d'aquestes activitats sota l'òptica de les polítiques de joventut. D'aquesta manera, el Pla Jove Valencià inclou entre els seus objectius el foment de la participació dels jòvens, les seues associacions i els seus òrgans de representació en l'establiment de polítiques mediambientals, la promoció del coneixement del medi natural de la Comunitat Valenciana entre la joventut i implicar els jòvens i les seues associacions en l'àrea de protecció i millora del medi natural.

I. DISPOSICIONES GENERALES

1. PRESIDENCIA Y CONSELLERIAS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Conselleria de Territorio y Vivienda

DECRETO 179/2004, de 24 de septiembre, del Consell de la Generalitat, de regulación del senderismo y deportes de montaña de forma compatible con la conservación del medio natural. [2004/F9856]

El disfrute recreativo practicado en terrenos forestales de la Comunidad Valenciana está regulado a través de la Ley 3/1993, de 9 de diciembre, de la Generalitat, Forestal de la Comunidad Valenciana, la cual introduce como uno de sus objetivos el favorecer, con las cautelas necesarias, el uso excursionista, recreativo, deportivo y pedagógico de los montes y terrenos forestales y promover la concienciación social sobre los valores culturales, ecológicos, ambientales y económicos que comporta el patrimonio forestal valenciano. Concretamente, en su artículo 38, establece las condiciones a las que debe sujetarse tal actividad.

De conformidad con lo dispuesto en el Decreto 119/2003, de 11 de julio, del Consell de la Generalitat, por el que se aprobó el Reglamento Orgánico y Funcional de la Conselleria de Territorio y Vivienda, la competencia para la regulación de la actividad recreativa y educativa en los montes y espacios forestales corresponde a la Conselleria de Territorio y Vivienda y establece el principio de armonización de esta actividad con la conservación y protección del medio natural.

La evolución en el número de personas que utilizan los espacios forestales de la Comunidad Valenciana, que aumenta de forma constante, y el desarrollo de nuevas formas de disfrute de los espacios forestales, especialmente las deportivas, aconsejan una revisión de esta regulación que supere las carencias existentes.

Otra insuficiencia de la regulación actual en materia de uso público en los montes y espacios forestales es la que se refiere a la ordenación y regulación de las actividades deportivas que no requieran la utilización de vehículos en la naturaleza, en la actualidad en expansión. Entre ellas se encuentra el montañismo, el senderismo, la escalada clásica y deportiva, la espeleología, el barranquismo, los deportes aéreos, la orientación y otros.

Si bien el acercamiento de la sociedad, y especialmente de grupos de jóvenes, a la práctica de estos deportes en la naturaleza indubtablemente es positivo, por tratarse de actividades saludables en las que se fomenta la convivencia entre las personas, el conocimiento y el respeto por el patrimonio natural, no es menos cierto que en determinados casos éste puede precisar una cierta regulación cuando se produzcan importantes concentraciones de usuarios en enclaves que contienen singularidades naturales, donde un exceso de presión humana puede producir una degradación de sus valores.

Especialmente este decreto responde a la demanda formulada por las entidades federativas montañeras sobre la ordenación y fomento de los senderos y deportes de montaña. Con este objeto se ofrece el apoyo de las instituciones al Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana, a la constitución de la Red de Senderos de la Comunidad Valenciana, articulándose una efectiva participación y apoyo económico por parte de la Conselleria de Territorio y Vivienda a esta actividad y se prevé la posibilidad de desarrollar mecanismos de concertación e integración de las distintas iniciativas públicas y privadas en el fomento del senderismo y montañismo en la Comunidad Valenciana.

La Generalitat, a su vez, ha desarrollado herramientas integradoras de estas actividades bajo la óptica de las políticas de juventud. De este modo, el Pla Jove Valencià incluye entre sus objetivos el fomento de la participación de los jóvenes, sus asociaciones y sus órganos de representación en el establecimiento de políticas medioambientales, la promoción del conocimiento del medio natural de la Comunidad Valenciana entre la juventud e implicar a los jóvenes y sus asociaciones en el área de protección y mejora del medio natural.

Per tot això, acomplerts els tràmits procedimentals previstos en l'article 49 bis de la Llei del Govern Valencià, a proposta del conseller de Territori i Habitatge, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana i després de la deliberació del Consell de la Generalitat, en la reunió del dia 24 de setembre de 2004,

DECRETE

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. L'objecte d'aquest decret és l'ordenació de l'ús excursionista i esportiu a les forests i espais forestals, de forma integrada amb la protecció i la conservació dels recursos naturals. Queda exclòs de l'àmbit d'aplicació d'aquest decret el que regula el Decret 183/1994, d'1 de setembre, del Consell de la Generalitat, pel qual es regula la circulació de vehicles per terrenys forestals, com també pel Decret 233/1994, de 8 de novembre, del Consell de la Generalitat, pel qual es regulen les acampades i l'ús d'instal·lacions recreatives a les forests de la Comunitat Valenciana.

2. A l'efecte del que disposa aquest decret, són terrenys forestals o forests els establerts en els articles 2 i 3 de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, de la Generalitat, Forestal de la Comunitat Valenciana, i en l'article 5 de la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests.

Article 2. Del senderisme

La Generalitat, a través de la Conselleria de Territori i Habitatge, desenvoluparà amb les cauteles necessàries, accions per a l'ordenació del senderisme de muntanya, amb l'objecte de promoure el gaudi respectuós de la natura en tot el territori de la Comunitat Autònoma com a espai de cultura i d'oci en qualsevol època de l'any, facilitarà l'accés al gaudi de la natura a persones de qualsevol edat i amb limitacions físiques o sensorials i fomentarà la integració dels senders de la Comunitat Autònoma en les xarxes nacionals i internacionals.

Article 3. Definició de sender

Es consideren senders, a l'efecte d'aquest decret, aquells itineraris senyalitzats que es localitzen durant la major part del seu recorregut en el medi natural i segueixen en la mesura que es puga sendes, camins, camins ramaders, pistes forestals i altres vials tradicionals, es troben inscrits en el Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana i formen part de la Xarxa de Senders de la Comunitat Valenciana, que es regula en l'article 5.

Article 4. Usos permesos

A més de la seua utilització per a usos agropecuaris i forestals, es considera compatible amb l'ús excursionista i muntanyenc dels senders l'activitat equestre i altres formes de desplaçament no motoritzat, sempre que no es tracte d'excursions organitzades de més de 10 animals o vehicles.

Article 5. Registre Públic i Xarxa de Senders de la Comunitat Valenciana

1. Es crea el Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana, en el qual s'inscriuran les resolucions de reconeixement de senders homologats pel Comitè Tècnic de Senders de la Federació d'Esports de Muntanya i Escalada de la Comunitat Valenciana, que estiguen convenientment senyalitzats i disposen de documentació descriptiva i topogràfica georeferenciada.

2. El Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana té caràcter informatiu i serà gestionat per la Conselleria de Territori i Habitatge. No obstant això, les accions relatives al seu manteniment i actualització podran ser transferides mitjançant conveni o una altra figura legal a l'entitat federativa autonòmica de muntanyisme.

3. Els senders de recorregut, una vegada inscrits amb caràcter definitiu en el registre públic, passaran a formar part de la Xarxa de Senders de la Comunitat Valenciana. Aquesta xarxa és el conjunt

Por todo ello, cumplidos los trámites procedimentales previstos en el artículo 49 bis de la Ley de Gobierno Valenciano, a propuesta del conseller de Territorio y Vivienda, conforme con el Consejo Jurídico Consultivo de la Comunidad Valenciana y previa deliberación del Consell de la Generalitat, en la reunión del día 24 de septiembre de 2004,

DECRETO

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación

1. El objeto de este decreto es la ordenación del uso excursionista y deportivo en los montes o espacios forestales, de forma integrada con la protección y conservación de los recursos naturales. Queda excluido del ámbito de aplicación de este decreto lo regulado en el Decreto 183/1994, de 1 de septiembre, del Consell de la Generalitat, por el que se regula la circulación de vehículos por terrenos forestales, así como por el Decreto 233/1994, de 8 de noviembre, del Consell de la Generalitat, por el que se regulan las acampadas y el uso de instalaciones recreativas en los montes de la Comunidad Valenciana.

2. A los efectos de lo dispuesto en este decreto, son terrenos forestales o montes los establecidos en los artículos 2 y 3 de la Ley 3/1993, de 9 de diciembre, de la Generalitat, Forestal de la Comunidad Valenciana, y en el artículo 5 de la Ley 43/2003, de 21 de noviembre, de Montes.

Artículo 2. Del senderismo

La Generalitat, a través de la Conselleria de Territorio y Vivienda, desarrollará, con las cautelas necesarias, acciones para la ordenación del senderismo, con el objeto de promover el disfrute respetuoso de la naturaleza en todo el territorio de la Comunidad Autònoma como espacio de cultura y de ocio en cualquier época del año, facilitará el acceso al disfrute de la naturaleza a personas de cualquier edad y con limitaciones físicas o sensoriales y fomentará la integración de los senderos de la Comunidad Autònoma en las redes nacionales e internacionales.

Artículo 3. Definición de sendero

Se consideran senderos, a los efectos de este decreto, aquellos itinerarios señalizados que, localizándose durante la mayor parte de su recorrido en el medio natural y siguiendo en lo posible sendas, caminos, vías pecuarias, pistas forestales y otros viales tradicionales, se encuentren inscritos en el Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana y formen parte de la Red de Senderos de la Comunidad Valenciana, que se regula en el artículo 5.

Artículo 4. Usos permitidos

Además de su utilización para usos agropecuarios y forestales, se considera compatible con el uso excursionista y montañero de los senderos la actividad ecuestre y otras formas de desplazamiento no motorizado, siempre que no se trate de excursiones organizadas de más de 10 animales o vehículos sin motor.

Artículo 5. Registro Público y Red de Senderos de la Comunidad Valenciana

1. Se crea el Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana, en el cual se inscribirán las resoluciones de reconocimiento de senderos homologados por el Comité Técnico de Senderos de la Federació d'Esports de Muntanya i Escalada de la Comunitat Valenciana, que estén convenientemente señalizados y dispongan de documentación descriptiva y topográfica georeferenciada.

2. El Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana tiene carácter informativo y será gestionado por la Conselleria de Territorio y Vivienda. No obstante, las acciones relativas a su mantenimiento y actualización podrán ser transferidas mediante convenio u otra figura legal a la entidad federativa autonòmica de montañismo.

3. Los senderos de recorrido, una vez inscritos con carácter definitivo en el registro público, pasarán a formar parte de la Red de Senderos de la Comunidad Valenciana. Esta red es el conjunto

d'aquests senders, la qual gaudirà de la tutela i protecció de la Conselleria de Territori i Habitatge en els termes que estableix aquest decret.

Article 6. Procediment de registre

1. La inscripció o cancel·lació de la inscripció d'un sender de qualsevol tipus en el Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana podrà ser promoguda per qualsevol persona o entitat pública o privada i es realitzarà mitjançant resolució motivada del director general de Gestió del Medi Natural, de la Conselleria de Territori i Habitatge, després de l'informe de la direcció territorial de la província on discorre el dit sender, a través del següent procediment.

El promotor de la inscripció del sender haurà de presentar en la Direcció Territorial de la Conselleria de Territori i Habitatge de la província on transcórrega, la següent documentació:

- Memòria explicativa del projecte que continga, com a mínim, la identificació del promotor, la identificació descriptiva i topogràfica de l'itinerari sobre cartografia oficial a escala 1:10.000.
- Les autoritzacions dels propietaris dels terrenys o titulars de tots els drets que concórreguen en el traçat del sender.
- Informe favorable de l'entitat municipal en el terme de la qual s'ubique el sender.
- Compromís del promotor de manteniment de la senyalització i característiques del sender, conforme a la seua homologació.
- Certificat d'homologació emés per la Federació Valenciana d'Esports de Muntanya i Escalada de la Comunitat Valenciana.

2. Una vegada analitzada la informació aportada, i comprovada la seua no-afecció a espècies amenaçades, la direcció territorial competent elevarà una proposta resolutòria a la Direcció General de Gestió del Medi Natural.

Acordada la inscripció provisional en el Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana, el promotor quedarà habilitat per a realitzar els treballs de senyalització i manteniment inclosos en la memòria corresponent, sempre sota la supervisió del personal de la Conselleria de Territori i Habitatge, i en el termini de dos anys la inscripció passarà a ser definitiva.

3. En cas de no estar conclosos en el termini referit els treballs inclosos en la memòria del sender objecte d'inscripció provisional, aquest serà donat de baixa en el Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana, previ informe de la federació i audiència al promotor.

4. La inscripció en el Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana pot ser objecte de modificació o cancel·lació quan concórreguen raons objectives que ho justifiquen o afecció greu a espècies amenaçades. L'entitat pública o privada sol·licitant haurà de motivar la cancel·lació o la modificació proposada, que serà acceptada quan concórreguen circumstàncies que així ho justifiquen. En qualsevol cas la Conselleria de Territori i Habitatge, prèvia consulta amb la Federació d'Esports de Muntanya i Escalada, podrà requerir de l'entitat proponent un traçat alternatiu viable que garantisca la continuïtat del sender afectat.

Article 7. Senyalització

1. Els senders que poden accedir al Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana hauran de classificar-se i senyalitzar-se d'acord amb les següents tipologies i característiques:

- a) Sender de gran recorregut, amb abreviatura genèrica GR.
  - Longitud igual o superior a 50 quilòmetres, amb una duració estimada a peu superior a dues jornades.
  - Color de la senyalització: blanc i roig.
  - Tipologia de la numeració: GR (espai)- número.
  - Particularitats: pot tenir variants i derivacions.
- b) Sender de petit recorregut, amb abreviatura genèrica PR.
  - Longitud compresa entre 10 i 50 quilòmetres, amb una duració estimada a peu entre una i dues jornades.
  - Color de la senyalització: blanc i groc.
  - Tipologia de la numeració: PR-CV- número.
  - Particularitats: pot tenir variants i derivacions. Com també poden tenir menys de 10 km i seguir sent un PR, depén de la dificultat o desnivell.

de esos senderos, la cual gozará de la tutela y protección de la Conselleria de Territorio y Vivienda en los términos que establece este decreto.

Artículo 6. Procedimiento de registro

1. La inscripción o cancelación de la inscripción de un sendero de cualquier tipo en el Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana podrá ser promovida por cualquier persona o entidad pública o privada y se realizará mediante Resolución motivada del director general de Gestión del Medio Natural, de la Conselleria de Territorio y Vivienda, previo informe de la Dirección Territorial de la provincia donde discorra dicho sendero, a través del siguiente procedimiento.

El promotor de la inscripción del sendero deberá presentar en la Dirección Territorial de la Conselleria de Territorio y Vivienda de la provincia en donde transcurra, la siguiente documentación:

- Memoria explicativa del proyecto que contenga, como mínimo, la identificación del promotor, la identificación descriptiva y topográfica del itinerario sobre cartografía oficial a escala 1:10.000.
- Las autorizaciones de los propietarios de los terrenos o titulares de cuantos derechos concurren en el trazado del sendero.
- Informe favorable de la entidad municipal en cuyo término se ubique el sendero.
- Compromiso del promotor de mantenimiento de la señalización y características del sendero, conforme a su homologación.
- Certificado de homologación emitido por la Federación Valenciana d'Esports de Muntanya i Escalada de la Comunitat Valenciana.

2. Una vez analizada la información aportada y comprobada su no afección a especies amenazadas, la Dirección Territorial competente elevará una propuesta resolutoria a la Dirección General de Gestión del Medio Natural.

Acordada la inscripción provisional en el Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana, el promotor quedará habilitado para realizar los trabajos de señalización y mantenimiento contemplados en la memoria correspondiente, siempre bajo la supervisión del personal de la Conselleria de Territorio y Vivienda, y en el plazo de dos años la inscripción pasará a ser definitiva.

3. En caso de no estar concluidos en el plazo referido los trabajos contemplados en la memoria del sendero objeto de inscripción provisional, éste será dado de baja en el Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana, previo informe de la Federación y audiència al promotor.

4. La inscripción en el Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana podrá ser objeto de modificación o cancelación cuando concurren razones objetivas que lo justifiquen o afección grave a especies amenazadas. La entidad pública o privada solicitante deberá motivar la cancelación o modificación propuesta, que será aceptada cuando concurren circunstancias que así lo justifiquen. En cualquier caso la Conselleria de Territorio y Vivienda, previa consulta con la Federació d'Esports de Muntanya i Escalada, podrá requerir de la entidad proponente un trazado alternativo viable que garantice la continuidad del sendero afectado.

Artículo 7. Señalización

1. Los senderos que pueden acceder al Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana deberán clasificarse y señalizarse de acuerdo a las siguientes tipologías y características :

- a) Sendero de gran recorrido, con abreviatura genérica GR.
  - Longitud igual o superior a 50 kilómetros, con una duración estimada a pie superior a dos jornadas.
  - Color de la señalización: blanco y rojo.
  - Tipología de la numeración: GR (espacio)- número.
  - Particularidades: puede tener variantes y derivaciones.
- b) Sendero de pequeño recorrido, con abreviatura genérica PR.
  - Longitud comprendida entre 10 y 50 kilómetros, con una duración estimada a pie entre una y dos jornadas.
  - Color de la señalización: blanco y amarillo.
  - Tipología de la numeración: PR-CV- número.
  - Particularidades: puede tener variantes y derivaciones. Asimismo, pueden tener menos de 10 km y seguir siendo un PR, dependiendo de la dificultad o desnivel.

- c) Sender local, amb abreviatura genèrica SL.
 – Longitud inferior a 10 km, amb una duració per al seu recorregut inferior a una jornada.
 – Color de la senyalització: blanc i verd.
 – Tipologia de la numeració: SL-CV– número.
 – Particularitats: no té variants i derivacions.

d) Senders temàtics, amb abreviatura genèrica ST.

Són tots aquells senders de caràcter temàtic, promoguts per entitats locals, amb finalitats didacticorecreatives, sempre que discorreguen majoritàriament per terrenys forestals. Les seues característiques i senyalització dependran del caràcter temàtic en base al qual s'inscriuen en el Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana.

2. Els senders al seu torn poden incloure, segons la seua tipologia, variants i derivacions, que tindran les següents característiques:

a) Derivacions: són aquells recorreguts que ixen d'un sender per a aconseguir un punt determinat (cima de muntanya, poble, estació, refugi, etc.).

b) Variants: són aquells recorreguts que ixen d'un sender per a tornar a aquell en un altre punt diferent.

Article 8. Tutela administrativa

1. Entre les seues actuacions inversores, la Conselleria de Territori i Habitatge destinarà recursos a l'ordenació, tutela, manteniment i senyalització dels senders que conformen la Xarxa de Senders de la Comunitat Valenciana.

2. Com també fomentarà la investigació, la recuperació i la integració en la citada xarxa de senders dels antics senders de valor històric i cultural quan transcorreguen per espais forestals públics i privats, per si mateix o en col·laboració amb entitats públiques i privades relacionades amb la promoció i el foment del senderisme de muntanya a la Comunitat Valenciana.

3. La Conselleria de Territori i Habitatge dedicarà una atenció prioritària a aquells senders que discorreguen per ecosistemes naturals d'interés, connexions entre espais naturals protegits i posada en valor del patrimoni de vies pecuàries com a garantia de difusió d'aquest patrimoni públic, el seu coneixement per la població i la seua protecció. Com també, es prestarà una especial atenció que l'ús públic dels esmentats senders no produïska afecció a espècies de fauna i flora amenaçades.

4. La Conselleria de Territori i Habitatge podrà restringir temporalment l'ús de qualsevol d'aquests senders quan considere convenient per motius d'afecció al medi natural, i hauran de senyalitzar-ho de forma convenient, utilitzant per a això les plaques que corresponga, els models establerts apareixen en l'annex d'aquest decret.

5. Com també la Conselleria de Territori i Habitatge coordinarà els sistemes d'informació i senyalització, en col·laboració amb les entitats federatives competents i entitats públiques i privades que realitzen actuacions relacionades amb la promoció del senderisme a la Comunitat Valenciana, tot això dirigit a garantir la utilització dels sistemes normalitzats de senyalització i, al seu torn, dotar aquesta activitat esportiva d'un sistema d'identificació i imatge pròpia i unificada en tot el territori de la Comunitat Valenciana. L'esmentada imatge tindrà caràcter públic i podrà ser utilitzada lliurement i gratuïtament pels agents públics i privats que intervinguen en la promoció i el suport al senderisme de muntanya, prèvia autorització de la Conselleria de Territori i Habitatge.

Article 9. Compromís del promotor

Correspondrà el manteniment dels senders i la senyalització com cal a l'entitat que els va promoure, qui haurà d'assumir aquest compromís com a requisit indispensable per a la inscripció en el Registre Públic de Senders de la Comunitat Valenciana, sense perjudici de la col·laboració i suport que puga realitzar la Conselleria de Territori i Habitatge en els termes inclosos en aquest decret.

Article 10. Utilització de la senyalització

Es prohibeix la senyalització de qualsevol sender que discorra per terrenys forestals que no estiga inscrit en el Registre Públic

- c) Sendero local, con abreviatura genérica SL.
 – Longitud inferior a 10 km, con una duración para su recorrido inferior a una jornada.

– Color de la señalización: blanco y verde.

– Tipología de la numeración: SL-CV– número.

– Particularidades: no tiene variantes y derivaciones.

d) Senderos temáticos, con abreviatura genérica ST.

Son todos aquellos senderos de carácter temático, promovidos por entidades locales, con finalidades didáctico-recreativas, siempre que discurran mayoritariamente por terrenos forestales. Sus características y señalización dependerán del carácter temático sobre la base del cual se inscriben en el Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana.

2. Los senderos a su vez pueden incluir, en función de su tipología, variantes y derivaciones, que tendrán las siguientes características:

a) Derivaciones: son aquellos recorridos que salen de un sendero para alcanzar un punto determinado (cumbre de montaña, pueblo, estación, refugio, etc.).

b) Variantes: son aquellos recorridos que salen de un sendero para volver a él en otro punto diferente.

Artículo 8. Tutela administrativa

1. Entre sus actuaciones inversoras, la Conselleria de Territorio y Vivienda destinará recursos a la ordenación, tutela, mantenimiento y señalización de los senderos que conformen la Red de Senderos de la Comunidad Valenciana.

2. Asimismo, fomentará la investigación, recuperación e integración en la citada Red de Senderos de las antiguas sendas de valor histórico y cultural cuando transcurran por espacios forestales públicos y privados, por sí misma o en colaboración con entidades públicas y privadas relacionadas con la promoción y fomento del senderismo de montaña en la Comunidad Valenciana.

3. La Conselleria de Territorio y Vivienda dedicará una atención prioritaria a aquellos senderos que discurran por ecosistemas naturales de interés, conexiones entre espacios naturales protegidos y puesta en valor del patrimonio de vías pecuarias como garantía de difusión de este patrimonio público, su conocimiento por la población y su protección. Asimismo, se prestará una especial atención a que el uso público de dichos senderos no produzca afección a especies de fauna y flora amenazadas.

4. La Conselleria de Territorio y Vivienda podrá restringir temporalmente el uso de cualquiera de estos senderos cuando se considere conveniente por motivos de afección al medio natural, debiendo señalizarlo de forma conveniente, utilizando para ello las placas que corresponda, cuyos modelos quedan establecidos en el anexo de este decreto.

5. Asimismo, la Conselleria de Territorio y Vivienda coordinará los sistemas de información y señalización, en colaboración con las entidades federativas competentes y entidades públicas y privadas que realicen actuaciones relacionadas con la promoción del senderismo en la Comunidad Valenciana, todo ello dirigido a garantizar la utilización de los sistemas normalizados de señalización y, a su vez, dotar a esta actividad deportiva de un sistema de identificación e imagen propia y unificada en todo el territorio de la Comunidad Valenciana. Dicha imagen tendrá carácter público y podrá ser utilizada libre y gratuitamente por los agentes públicos y privados intervinientes en la promoción y apoyo al senderismo de montaña, previa autorización de la Conselleria de Territorio y Vivienda.

Artículo 9. Compromiso del promotor

Corresponderá el mantenimiento de los senderos y su debida señalización a la entidad que los promovió, quien deberá asumir este compromiso como requisito indispensable para la inscripción en el Registro Público de Senderos de la Comunidad Valenciana, sin perjuicio de la colaboración y apoyo que pueda realizar la Conselleria de Territorio y Vivienda en los términos contemplados en este decreto.

Artículo 10. Utilización de la señalización

Se prohíbe la señalización de cualquier sendero que discurra por terrenos forestales que no esté inscrito en el Registro Público

de Senders de la Comunitat Valenciana. Igualment, es prohibeix la utilització de les tipologies de senyals descrits en l'article 7, i en l'annex amb fins diferents als establerts en aquest decret.

Article 11. Regulació d'altres activitats esportives

1. La Conselleria de Territori i Habitatge podrà establir limitacions a les manifestacions i activitats esportives organitzades que puguen induir processos de degradació en entorns naturals de forests i espais forestals o per motius de protecció de la flora i la fauna. Els promotors d'aquestes o les entitats que els representen podran sol·licitar a la Direcció General de Conservació del Medi Natural la definició prèvia d'aquestes restriccions, presentant el llistat i la delimitació gràfica de les zones on es pretenga realitzar l'activitat.

2. Igualment i pel mateix motiu, podrà restringir la utilització de determinades «zones o sectors d'escalada i/o espeleologia», entenent-se com tals aquelles zones equipades o protegides per a aquest ús, o la promoció i gaudi de les quals estiga vinculat a clubs, associacions d'escaladors i muntanyencs, espeleòlegs o empreses turístiques el fi de les quals siga l'ensenyament o aprenentatge d'aquesta activitat, senyalitzant la dita prohibició mitjançant els models de plaques senyalitzadores que es reproduïxen en l'annex d'aquest decret. De la mateixa forma, es podrà restringir la realització de l'escalada en qualsevol serra de la Comunitat Valenciana.

3. Aquestes limitacions s'establiran d'ofici o a petició de les entitats locals on es produïsquen concentracions d'usuaris en unes àrees concretes, on existisquen singularitats naturals sensibles al tipus d'activitat objecte de pràctica.

4. En el cas de generar-se activitats econòmiques lucratives entorn de l'exercici d'esports de muntanya, aquestes hauran de regularitzar-se en termes de la legislació fiscal i d'acord amb els propietaris dels terrenys i titulars d'altres drets concurrents on es practiquen aquestes.

5. Si dites activitats esportives es realitzen a forests públiques de titularitat municipal o de la Generalitat, sotmeses al règim d'aprofitaments públics regulats per la legislació forestal, aquestes hauran de ser autoritzades per la Conselleria de Territori i Habitatge i sotmeses al control i restriccions que els plecs contractuals de l'aprofitament establisquen, sense perjudici d'altres autoritzacions que siguen pertinents.

Article 12. Règim sancionador

Les infraccions segons el que disposa aquest decret se sancionaran en matèria de forests d'acord amb el que disposa la Llei 3/1993, de 9 de desembre, de la Generalitat, Forestal de la Comunitat Valenciana, i segons el que estableix la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests.

Pel que fa a l'afecció a flora i fauna silvestres i espais naturals protegits s'aplicarà el règim sancionador de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, i de la Llei 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de Flora i Fauna Silvestres.

DISPOSICIONS ADICIONALS

Primera. Aplicació supletòria en els espais naturals protegits

El traçat de senders i desenvolupament d'activitats esportives a espais forestals inclosos en espais naturals protegits es regirà per la seua normativa específica, aplicant-se el que regula aquest decret de forma supletòria.

Segona. Coordinació d'actuacions

Els organismes públics entre les actuacions dels quals figure la realització d'inversions destinades a fomentar activitats esportives i turístiques relacionades amb el senderisme i promoció d'esports a la natura, es coordinaran amb la Conselleria de Territori i Habitatge, per a un millor compliment dels objectius d'aquest decret.

de Senderos de la Comunidad Valenciana. Igualmente, queda prohibida la utilización de las tipologías de señales descritas en el artículo 7, y en el anexo con fines distintos a los establecidos en este decreto.

Artículo 11. Regulación de otras actividades deportivas

1. La Conselleria de Territorio y Vivienda podrá establecer limitaciones a las manifestaciones y actividades deportivas organizadas que puedan inducir procesos de degradación en entornos naturales de montes y espacios forestales o por motivos de protección de la flora y la fauna. Los promotores de las mismas o las entidades que los representen podrán solicitar a la Dirección General de Gestión del Medio Natural la definición previa de estas restricciones, presentando el listado y delimitación gráfica de las zonas donde se pretenda realizar la actividad.

2. Igualmente y por el mismo motivo, podrá restringir la utilización temporal de determinadas «zonas o sectores de escalada y/o espeleología», entendiéndose como tales aquellas zonas equipadas o protegidas para este uso, o cuya promoción y disfrute esté vinculado a clubes, asociaciones de escaladores y montañeros, espeleólogos o empresas turísticas cuyo fin sea la enseñanza o aprendizaje de esta actividad, señalizando dicha prohibición mediante los modelos de placas señalizadoras que se reproducen en el anexo de este decreto. De la misma forma, se podrá restringir la realización de escalada en cualquier sierra de la Comunidad Valenciana.

3. Estas limitaciones se establecerán de oficio o a petición de las entidades locales donde se produzcan concentraciones de usuarios en un áreas concretas, donde existan singularidades naturales sensibles al tipo de actividad objeto de práctica.

4. En el caso de generarse actividades económicas lucrativas en torno al ejercicio de deportes de montaña, estas deberán regularizarse en los términos de la legislación fiscal y de acuerdo con los propietarios de los terrenos y titulares de otros derechos concurrentes donde se practican las mismas.

5. Si dichas actividades deportivas se realizan en montes públicos de titularidad municipal o de la Generalitat, sometidos al régimen de aprovechamientos públicos regulados por la legislación forestal, éstos deberán ser autorizados por la Conselleria de Territorio y Vivienda y sometidos al control y restricciones que los pliegos contractuales del aprovechamiento establezcan, sin perjuicio de otras autorizaciones que sean pertinentes.

Artículo 12. Régimen sancionador

Las infracciones a lo dispuesto en este decreto se sancionarán en materia de montes conforme a lo dispuesto en la Ley 3/1993, de 9 de diciembre, de la Generalitat, Forestal de la Comunidad Valenciana, y a lo establecido en la Ley 43/2003, de 21 de noviembre, de Montes.

En lo relativo a la afección a flora y fauna silvestres y espacios naturales protegidos se aplicará el régimen sancionador de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunidad Valenciana, y de la Ley 4/1989, de 27 de marzo, de Conservación de los Espacios Naturales y de la Flora y Fauna Silvestres.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Aplicación supletoria en los espacios naturales protegidos

El trazado de senderos y desarrollo de actividades deportivas en espacios forestales incluidos en espacios naturales protegidos se regirá por su normativa específica, aplicándose lo regulado en este decreto de forma supletoria.

Segunda. Coordinación de actuaciones

Los organismos públicos entre cuyas actuaciones figure la realización de inversiones destinadas al fomento de actividades deportivas y turísticas relacionadas con el senderismo y promoción de deportes en la naturaleza, se coordinarán con la Conselleria de Territorio y Vivienda, para un mejor cumplimiento de los objetivos de este decreto.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades totes aquelles disposicions, d'igual o menor rang, que s'oposen al que disposa aquest decret.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquest decret entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 24 de setembre de 2004

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Territori i Habitatge,
RAFAEL BLASCO CASTANY

ANNEX

Models de plaques senyalitzadores

DISPOSICION DEROGATORIA

Quedan derogadas todas aquellas disposiciones, de igual o menor rango, que se opongan a lo dispuesto en este decreto.

DISPOSICION FINAL

Este decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Valencia, 24 de septiembre de 2004

El presidente de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Territorio y Vivienda,
RAFAEL BLASCO CASTANY

ANEXO

Modelos de placas señalizadoras

01/ENE - 30/JUN

Decreto __/2004, de regulación del senderismo y deportes de montaña de forma compatible con el medio natural.
Ley 4/1989, de Conservación de los espacios naturales y de la flora y fauna silvestres.

01/ENE - 30/JUN

Decreto __/2004, de regulación del senderismo y deportes de montaña de forma compatible con el medio natural.
Ley 4/1989, de Conservación de los espacios naturales y de la flora y fauna silvestres.